
Vyberte si nejvhodnější fakultu

Vyberte si nejvhodnější fakultu

LIDOVÉ NOVINY

17.2.2012, Rubrika: Příloha - Akademie, Strana: 1, Autor: aka, Téma: Pedagogická fakulta

Odborníci ze Střediska vzdělávací politiky zhodnotili pro Lidové noviny silné i slabší stránky veřejných vysokých škol

Vybírat si vysokou školu není dnes jednoduché. Vysoké školství se rychle mění a čím dál méně odpovídá tradičním představám. Počet studentů nejen u nás, ale i v jiných zemích v minulých desetiletích nebyvale vzrostl. Na vysoké školy v Česku nyní nastupuje přes polovinu populačního ročníku. Z toho je jasné, že již nejde jen o vzdělávání elity a o centra špičkové vědy. Nadprůměrných výsledků nemůže dosahovat každá instituce. Rozhodně ne ve všech činnostech současně.

Vysoké školy se profilují různě. Některé mají předpoklady stát se mezinárodně uznávanými výzkumnými univerzitami v širokém spektru oborů, jiné se zaměřují pouze na vybrané oblasti výzkumu a vývoje či vytvářejí podmínky pro potřebnou specializaci. Mnohé vysoké školy své uplatnění spatřují zejména ve výuce, další zajišťují například přenos znalostí a výsledků aplikovaného výzkumu mezi malé a střední podniky v regionu, kde působí.

Nejen u nás, ale i v jiných zemích přitom většinou chybí všeobecně přístupné a srozumitelné informace o kvalitě, výkonnosti, zaměření a funkcích jednotlivých škol, což mimo jiné zpomaluje propojování do celoevropského prostoru vysokého školství.

Posledních několik let vycházejí různé srovnávací žebříčky (například tzv. Šanghajský žebříček ARWU, společný žebříček agentury Thomson Reuters a Times Higher Education – THE nebo QS World University Ranking), které se ale většinou zaměřují především na nejsnáze měřitelnou výkonnost škol ve vědě a výzkumu. Tím se ovšem redukuje jejich rozmanitost na jediný rozměr a opomíjejí se ostatní funkce. Vlastně se tak vysoké školy tlačí do činností, které pro mnohé z nich nemusí být vůbec efektivní. Od mezinárodního k českému hodnocení Proto některé nové celoevropské projekty usilují o srovnávání vysokých škol podle jejich různých funkcí. Mezi nejznámější patří například mezinárodní projekty U-map a U-Multirank, vedené Nizozemci (CHEPS na univerzitě v Twente) a Němci (instituce pro rozvoj vysokých škol CHE). Výsledkem takových srovnání ovšem nebudou žebříčky, ale spíše informace o tom, v čem spočívají silné stránky dané vysoké školy, jaké jsou její hlavní charakteristiky a směry vývoje. Odborníci ze Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Jan Koucký a Aleš Bartušek vyšli z těchto mezinárodních aktivit a definovali šest základních funkcí českých vysokých škol: studijní, mezinárodní, výzkumnou/uměleckou, podnikatelskou, regionální a celoživotní (podrobněji v textu Hodnocení funkce vysokých škol a fakult na této straně). Ty pak na základě vlastních analýz více než stovky údajů získaných za roky 2010 a 2011 z různých zdrojů obodovali.

Dosažené hodnoty (počet bodů) u všech šesti funkcí vytvářejí profil vysoké školy, který může například uchazečům o vysokoškolské vzdělání mnohé napovědět. Přitom platí: čím víc hvězdiček, tím lépe.

Nebylo by však dobré hodnocení absolutizovat. Přestože jde o poměrně přesné údaje zpracované zasvěcenými experty, nemohou říct o jednotlivých školách všechno.

Hodnocené funkce vysokých škol a fakult

- * Studijní funkce vyjadřuje míru orientace školy na magisterské a doktorské studijní programy. Čím víc doktorských a magisterských programů, tím víc hvězdiček.
- * Mezinárodní funkce vypovídá o zapojení školy do mezinárodních aktivit, výměn studentů či získávání peněz ze zahraničních zdrojů.
- * Výzkumná / umělecká funkce charakterizuje rozsah a úroveň jak vědecké, výzkumné a vývojové, tak i umělecké činnosti vysoké školy v mezinárodním i národním kontextu.
- * Podnikatelská funkce vyjadřuje míru spolupráce školy s partnery a výši prostředků, které škola získává z jiných než veřejných zdrojů například v rámci projektů s podnikatelským sektorem (sledovala se pouze u vysokých škol, ne u fakult).
- * Regionální funkce vypovídá o orientaci vysoké školy na regionální problematiku, o rozptýlení studentů z hlediska jejich bydliště a o míře spolupráce školy s kraji a městy.
- * Celoživotní funkce charakterizuje, do jaké míry se vysoká škola zaměřuje na distanční a kombinované studium, další vzdělávání a vzdělávání dospělých nebo seniorů.